

Interwencja 13.5

„Współpraca Grup Operacyjnych EPI” w ramach Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

dr inż. Aleksander Bomberski, MBA
Kierownik Działu Innowacji w Rolnictwie
Krajowy broker innowacji
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

SIEĆ NA RZECZ
INNOWACJI W ROLNICTWIE
I NA OBSZARACH WIEJSKICH

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

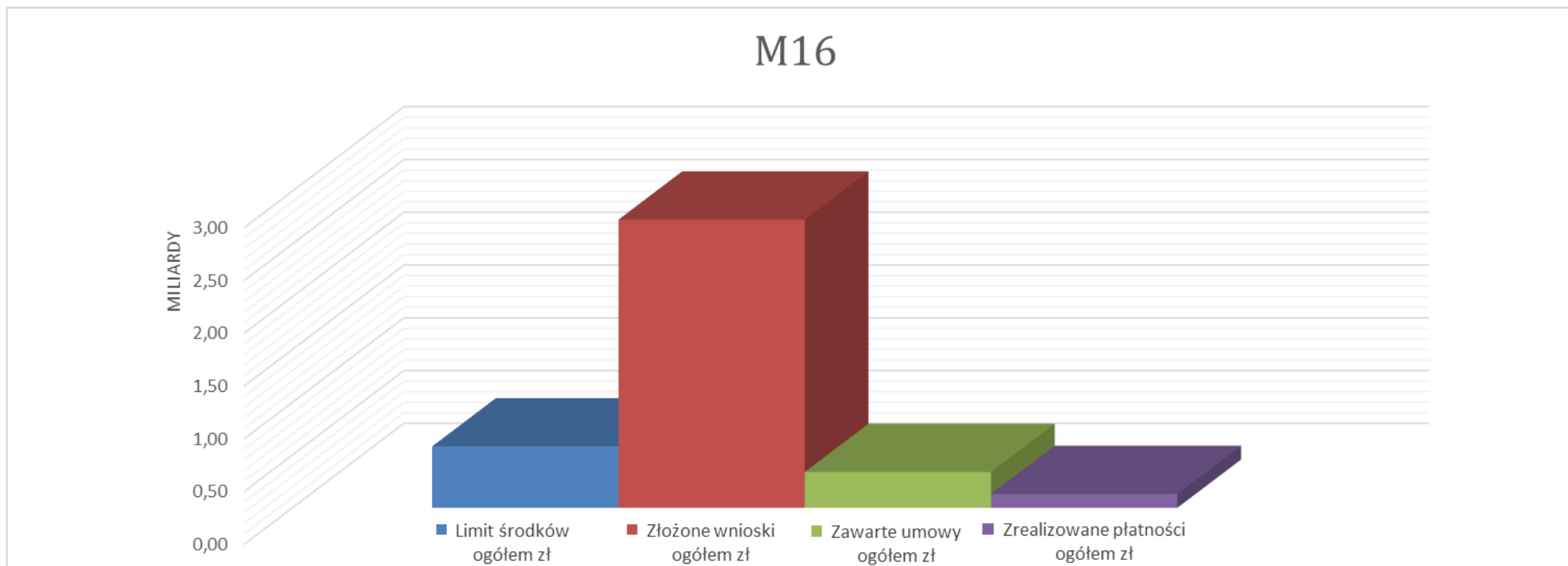
Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Materiał opracowany przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie. Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

"Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie."
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Podsumowanie zbiorcze dotychczasowych naborów

działanie	Nazwa działania	Limit środków [zł]	Złożone wnioski			Zawarte umowy (czynne) / wydane decyzje			Zrealizowane płatności		
		ogółem	liczba	kwota [zł] ogółem	wykorzystanie limitu	liczba	kwota [zł] ogółem	wykorzystanie limitu	liczba różnych beneficjentów	kwota [zł] ogółem	wykorzystanie limitu
16	Współpraca	581 879 001,46	1 112	2 730 268 534,55	469,22%	306	339 375 815,50	58,32%	184	131 144 194,88	22,89%

I. Interwencja Współpraca Grup Operacyjnych EPI

Celem interwencji „Współpraca Grup Operacyjnych EPI” jest tworzenie grup operacyjnych EPI oraz opracowanie i wdrożenie innowacyjnych projektów tych grup, **z uwzględnieniem potrzeb rolników**, łączące partnerów dysponujących wiedzą z wzajemnie uzupełniających się dziedzin oraz oparte na interaktywnym modelu innowacji.

	Środki UE w euro	Środki publiczne w euro
Całkowity budżet interwencji	59 950 000,00	109 000 000,00

II. Komponenty działania

W PS WPR 2023-2027 wsparcie w ramach interwencji Współpraca będzie udzielane w dwóch zakresach:

- **Wsparcie przygotowawcze**

utworzenie Grupy Operacyjnej (GO) EPI i opracowanie planu operacji GO EPI dotyczącej realizacji operacji, z uwzględnieniem potrzeb rolników – wsparcie do 50 tys. zł (ryczałt w oparciu o planowany budżet).

- **Realizacja operacji**

realizację operacji przez GO EPI, z uwzględnieniem potrzeb rolników – wsparcie do 2,5 mln zł (refundacja kosztów kwalifikowalnych), z preferencją dla operacji do 350 tys. zł (ryczałt w oparciu o planowany budżet).

III. Finansowanie

Realizacja operacji:

- nie więcej niż: 100% kosztów ogólnych, przy czym koszty te mogą stanowić maksymalnie 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych,
- 100% kosztów badań, przy czym koszty te mogą stanowić maksymalnie 50% kwoty pomocy na daną operację,
- 65% kosztów inwestycji materialnych i niematerialnych, zgodnie z art. 73 rozporządzenia o Planach Strategicznych WPR oraz do 100 % w przypadku inwestycji nieprodukcyjnych.

Koszty bieżące/administracyjne w ramach realizacji operacji, w tym koszty związane z działaniami na rzecz rozwijania produkcji w systemach jakości żywności wypłacane będą w formie ryczałtu w wysokości – do 20% kosztów inwestycyjnych i badań (art. 83 ust. 1 lit. d oraz ust. 2 lit. c).

Wsparcie do 350 tys. zł udzielane w formie kwoty określonej indywidualnie dla operacji, tj. na podstawie planowanego budżetu projektu złożonego przez wnioskodawcę (art. 83 ust. 1 lit. c oraz ust. 2 lit. b) z uwzględnieniem powyższych intensywności pomocy poszczególnych kategorii kosztów.

IV. Udział w interwencji „Współpraca”

Beneficjent:

Wsparcie przygotowawcze

osoba fizyczna/osoba prawna/jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej ze zdolnością prawną

(1 podmiot zdolny do zawarcia umowy w imieniu partnerstwa).

Realizacja operacji

partnerzy GO EPI nieposiadającej zdolności prawnej/ GO EPI posiadająca zdolność prawną.

V. Komponenty działania - zasady

Wsparcie przygotowawcze - fakultatywne (na utworzenie GO EPI i opracowanie planu operacji dotyczącej realizacji projektu).

Realizacja operacji - rozwiązania w zakresie nowych/udoskonalonych produktów lub technologii, metod organizacji i marketingu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym, w tym na rzecz rozwijania produkcji w systemach jakości żywności oraz rolnictwa 4.0. Operacje skoncentrowane będą w zakresie produkcji i przetwarzania produktów rolnych.

V. Wsparcie przygotowawcze - warunki udziału

Warunki dostępu - Wsparcie przygotowawcze (fakultatywne).

Uzyskanie wsparcia zobowiązuje GO EPI do aplikowania o środki na realizację operacji oraz spełnienia warunków dostępu m.in.:

- uzyskania co najmniej minimalnej liczby punktów w ramach Realizacji operacji, pod rygorem zwrotu pomocy;
- operacja, która będzie objęta planem operacji będzie dotyczyć problemów/potrzeb rolnika/gospodarstwa rolnego.

Pomoc na utworzenie danej GO EPI może zostać udzielona tylko raz w okresie realizacji Planu Strategicznego WPR.

Utworzenie GO EPI w ramach Wsparcia przygotowawczego powinno nastąpić do końca 2026 r.

Nabory na Wsparcie przygotowawcze będą ogłaszane minimum raz w roku w latach 2023 – 2025.

VI. Wsparcie przygotowawcze - warunki udziału

Utworzona GO EPI zrealizuje:

w ramach I transzy:

- umowę partnerstwa zawierającą postanowienia w zakresie współdecydowania, podziału zadań i obowiązków, udział co najmniej 2 różnych partnerów, obowiązkowy udział rolnika, w przypadku przedsiębiorcy udział tylko z kodem PKD adekwatnym do operacji, opis partnerstwa, w tym inicjatorów powstania GO EPI oraz problemu rolnika/gospodarstwa rolnego.

w ramach II transzy:

- opracowanie planu operacji dotyczącej realizacji projektu spełniającego poniższe wymogi:
  - ✓ określenie problemów rolnika jakie GO EPI zamierza rozwiązać poprzez realizację innowacyjnej operacji,
  - ✓ określenie sposobu rozwiązania problemów w formie uproszczonego planu operacji,
  - ✓ partycypacyjny charakter przygotowania planu operacji, określenie celów i efektów realizacji planu operacji, innowacyjność operacji.

VI. Realizacja operacji - warunki udziału

Operacje może realizować także EPI, która nie skorzystała ze Wsparcia przygotowawczego.

- Utworzenie GO EPI, co oznacza: umowę partnerstwa zawierającą postanowienia w zakresie współdecydowania, podziału zadań i obowiązków, udział co najmniej 2 różnych partnerów, obowiązkowy udział rolnika, w przypadku przedsiębiorcy udział tylko z kodem PKD adekwatnym do operacji (dotyczy każdej operacji).
- Udział jednostki naukowej w operacji, w której występują koszty badań (obowiązkowo).
- Udział podmiotów uczestniczących w krajowych lub unijnych systemach jakości w przypadku operacji na rzecz rozwijania produkcji w systemach jakości żywności (obowiązkowo).

VII. Realizacja operacji - warunki udziału

- Wsparcie przyznawane wyłącznie na innowacyjne operacje
- Przedmiot operacji związany jest z rozwiązaniem problemów/potrzeb rolnika/gospodarstwa rolnego będących członkami GO EPI
- Upowszechnianie informacji dotyczących operacji oraz jej rezultatów za pomocą strony internetowej

Nabory na Realizację operacji będą ogłaszane regularnie i często (w latach 2023 – 2027) – przewiduje się nabory 2 razy w roku.

VIII. Wsparcie przygotowawcze – kryteria wyboru

- doświadczenie w tworzeniu partnerstw realizujących projekty,
- udział w EPI w ramach PROW 2014-2020/udział członków EPI w ramach PROW 2014 – 2020/udział w realizacji projektów horyzontalnych,
- udział partnerów z co najmniej 3 – letnim doświadczeniem adekwatnym do operacji, która będzie objęta planem operacji,
- inicjatywa utworzenia GO EPI pochodzi od rolnika,
- udział powyżej 2 rolników, w tym rolnik, który zainicjował utworzenie GO EPI,
- operacja, która będzie objęta planem operacji będzie dotyczyć projektu pilotażowego/prototypu/projektu eksperymentalnego.

IX. Realizacja operacji – kryteria wyboru

Dla EPI, które skorzystały ze wsparcia przygotowawczego nie stosuje się kryteriów dotyczących składu i doświadczenia

- udział w EPI w ramach PROW 2014-2020/udział członków EPI w ramach PROW 2014 – 2020/ udział w realizacji projektów horyzontalnych,
- doświadczenie partnerów, w tym udział partnerów z co najmniej 3 – letnim doświadczeniem adekwatnym do operacji,
- adekwatność operacji do czasu, budżetu i rezultatów (efektów),
- wnioskowana kwoty pomocy wynosi 350 tys. zł,
- partnerstwo powstało z inicjatywy rolnika

IX. Realizacja operacji – kryteria wyboru

- udział powyżej 2 rolników , w tym rolnik, który zainicjował utworzenie GO EPI,
- operacja dotyczy projektu pilotażowego/prototypu/projektu eksperymentalnego,
- adekwatność metodologii badawczej do rozwiązania problemu (o ile dotyczy),
- realizacja celów strategii "od pola do stołu" na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego,
- możliwość wdrożenia na poziomie małych i średnich gospodarstw.

X. Kryteria oceny – wsparcie przygotowawcze

1. podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy udokumentował doświadczenie w tworzeniu partnerstw z udziałem rolnika realizujących projekty współfinansowane ze środków pochodzących z Unii Europejskiej – **2 pkt**;
2. podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy udokumentował doświadczenie w zakresie realizacji projektów z zakresu rozwoju obszarów wiejskich współfinansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – **2 pkt**;
3. podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy udokumentował doświadczenie w zakresie realizacji projektów wspierających rolników lub naukowców – **2 pkt**;
4. podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy została przyznana pomoc w ramach działania „Współpraca” w ramach PROW 2014 – 2020 lub w ramach Horyzont 2020 oraz Horyzont Europa – **2 pkt**;

XI. Kryteria oceny – wsparcie przygotowawcze

5. Operacja, która będzie objęta planem operacji będzie dotyczyć problemu lub potrzeby więcej niż 1 gospodarstwa rolnego – **2 pkt**;
6. Deklarowany udział (max. 6 pkt):
  - a) rolników w składzie EPI (max. 4 pkt):
    - od 3 do 5 rolników – **1 pkt**,
    - powyżej 5 rolników – **2 pkt**,
    - rolnik, który zainicjował utworzenie EPI – **2 pkt**,
  - b) partnerów z co najmniej 3 – letnim doświadczeniem adekwatnym do operacji, która będzie objęta planem operacji – **2 pkt**;
7. Operacja, która będzie objęta planem operacji będzie dotyczyć stworzenia prototypu lub instalacji pilotażowej – **2 pkt**.

Pomoc może być przyznana na operacje, które uzyskały **co najmniej 9 punktów**.

XII. Kryteria oceny – realizacja operacji

1. Podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy została przyznana pomoc w ramach działania „Współpraca” w ramach PROW 2014 – 2020 lub w ramach Horyzont 2020 oraz Horyzont Europa – **2 pkt**;
2. Podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy udokumentował co najmniej 3 – letnie doświadczenie adekwatne do operacji lub podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy udokumentował zrealizowanie projektu finansowanego ze środków pochodzących z Unii Europejskiej, którego rezultatem jest wdrożenie nowego lub znacznie udoskonalonego produktu lub nowych lub znacznie udoskonalonych technologii lub metod organizacji lub marketingu dotyczących produkcji, przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktu – **2 pkt**;
3. Podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy udokumentował zrealizowanie projektu w zakresie rolnictwa 4.0 – **2 pkt**;
4. Adekwatność zakresu operacji do czasu jej realizacji, zakładanego budżetu i rezultatów, w tym adekwatność metodologii badawczej do rozwiązania problemu – **6 pkt**;

XIII. Kryteria oceny – realizacja operacji

5. Wnioskowana kwota pomocy wynosi do 350 tys. zł – **3 pkt**;
6. Udział w składzie EPI (max. 4 pkt):
  - od 3 do 5 rolników – **1 pkt**,
  - powyżej 5 rolników – **2 pkt**,
  - rolnik, który zainicjował utworzenie EPI – **2 pkt**;
7. Operacja będzie:
  - dotyczyć stworzenia prototypu lub instalacji pilotażowej – **2 pkt**;
  - realizować cele Strategii „Od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego – **1 pkt**;
  - możliwa do wdrożenia na poziomie małych i średnich gospodarstw – **2 pkt**;
  - problemu lub potrzeby więcej niż 1 gospodarstwa rolnego – **2 pkt**;

XIV. Kryteria oceny – realizacja operacji

8. Dodatkowe (inne niż strona internetowa EPI lub sieć WPR) metody upowszechniania informacji dotyczących operacji – **1 pkt**;
9. Potencjał operacji i jej rezultatów:
  - Potrzeba realizacji operacji jest uzasadniona wynikami badań naukowych – **1 pkt**;
  - Planowane do zastosowania techniki wykraczają poza obecnie stosowane na rynku, a rezultat projektu będzie konkurencyjny względem innych podobnych oferowanych rozwiązań – **1 pkt**;
  - Poprawnie zidentyfikowano ewentualne ryzyka, zagrożenia lub bariery utrudniające wprowadzenie innowacji oraz przedstawiono sposób ich minimalizacji – **1 pkt**;

XV. Kryteria oceny – realizacja operacji

10. Wpływ operacji na gospodarstwo rolne i jej opłacalność:

a) przewidywane korzyści z realizacji operacji są współmierne w stosunku do zaplanowanych wydatków – **1 pkt**;

b) opłacalność proponowanych rozwiązań dla gospodarstwa rolnego, innowacja wpłynie na:

- podniesienie jakości produkcji – **1 pkt**,
- dostosowanie produktów do indywidualnych potrzeb klientów – **1 pkt**,
- zwiększenie asortymentu – **1 pkt**,
- wejście na nowe rynki – **1 pkt**,
- zmniejszenie kosztów produkcji – **1 pkt**,
- skrócenie czasu produkcji – **1 pkt**.

Pomoc może być przyznana na operacje, które uzyskały co najmniej 18 punktów.

Maksymalna liczba punktów do zdobycia: 37.

XVI. Wsparcie przygotowawcze – etapy pomocy

Wysokość wsparcia przyznawana jest w dwóch transzach, z tym że:

1) pierwsza transza pomocy obejmuje 80% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli beneficjent:

- Utworzył GO EPI zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;

XVII. Wsparcie przygotowawcze – etapy pomocy

2) Druga transza pomocy obejmuje 20% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli beneficjent:

- przedstawił plan operacji dotyczącej realizacji projektu,
- przedstawił uproszczoną opinię o innowacyjności operacji objętej planem operacji potwierdzającą prawidłowość sformułowanych celów i efektów realizacji planu operacji, a także adekwatność zaproponowanych rozwiązań do wskazanych problemów rolnika/gospodarstwa rolnego,

XVIII. Wsparcie przygotowawcze – etapy pomocy

- zrealizował operację zgodnie z warunkami określonymi w niniejszych wytycznych, PS WPR i w umowie, nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność drugiej transzy, a gdy został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku - zgodnie z wytyczną podstawową.

Zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność końcową nastąpi w terminie 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2027 r.

XIX. Zobowiązania beneficjenta

- prowadzenia i aktualizowania strony internetowej, na której w szczególności będą umieszczane informacje na temat realizowanej operacji oraz jej rezultatów określone przez Agencję w dokumentacji konkursowej, w okresie realizacji operacji oraz przez 5 lat od dnia otrzymania płatności końcowej;
- upowszechniania informacji dotyczących operacji, o których mowa w pkt 3 za pośrednictwem Sieci WPR, w okresie realizacji operacji wraz z każdym składanym wnioskiem o płatność;
- współpracy z brokerami innowacji w zakresie przekazywania informacji o realizowanej operacji, w okresie realizacji operacji.

XX. Krótkie łańcuchy Żywnościowe w Planie Strategicznym WPR 2023-2027

W Planie Strategicznym Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w ramach interwencji LEADER/Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS) będą realizowane operacje w zakresie rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych, w szczególności:

- gospodarstw agroturystycznych
- zagród edukacyjnych
- gospodarstw opiekuńczych
- **rozwoju współpracy w ramach krótkich łańcuchów żywnościowych.**

XX. Krótkie łańcuchy Żywnościowe w Planie Strategicznym WPR 2023-2027

Wsparcie w zakresie rozwoju współpracy w ramach krótkich łańcuchów żywnościowych udzielane będzie w formie dotacji do wysokości 350 tys. zł.

Wysokość dotacji zostanie ustalona na podstawie planowanego budżetu projektu, a płatność będzie miała charakter ryczałtowy.

Interwencja **LEADER** jest podejściem oddolnym, dlatego:

- ostateczny zakres wsparcia oferowanego na danym obszarze na poszczególne operacje zależeć będzie od potrzeb zdiagnozowanych przez lokalną społeczność i przyjętej przez nią LSR.

XXI. Zwrot pomocy

W przypadku:

1. dokonania bez zgody Agencji, zmian w składzie utworzonej EPI, mających wpływ na przyznanie pomocy:

- w okresie realizacji operacji – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku, gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconych kwot pomocy,
- w okresie od dnia otrzymania płatności drugiej transzy do dnia przyznania albo odmowy przyznania pomocy - zwrotowi podlega 100% wypłaconej kwoty pomocy;

2. stwierdzenia nieprowadzenia i nieaktualizowania strony internetowej:

- w okresie realizacji operacji – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku, gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconych kwot pomocy,
- w okresie 2 lat od dnia otrzymania płatności drugiej transzy lub przez 5 lat od dnia otrzymania płatności końcowej - zwrotowi podlega 100% wypłaconej kwoty pomocy;

Dziękuję za uwagę

dr inż. Aleksander Bomberski, MBA
Kierownik Działu Innowacji w Rolnictwie
Krajowy broker innowacji
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie
a.bomberski@cdr.gov.pl